

Załącznik do SIWZ - Opis przedmiotu zamówienia –
zasady prowadzenia wypasu, chowu i hodowli zwierząt gospodarskich
(owiec olkuskich i kóz)

1. Zasady prowadzenia wypasu zwierząt gospodarskich (owiec olkuskich i kóz)

1.1. Parametry środka transportu, w którym będą przewożone zwierzęta, (w przypadku konieczności dowozu zwierząt na powierzchnię wypasanego obszaru):

- 1) odpowiednio wytrzymała bezpoślizgowa podłoga,
- 2) na podłodze ściółka pochłaniająca odchody (po dowiezieniu zwierząt na miejsce należy każdorazowo posprzątać odchody),
- 3) przestrzeń i wysokość odpowiednia do wielkości przewożonego stada, zapewniająca swobodę ruchu podczas transportu;
- 4) zapewniona wentylacja pomieszczenia,
- 5) zabezpieczenia uniemożliwiające ucieczkę zwierząt z pojazdu,
- 6) brak ostrych kątów i wystających elementów mogących ranić zwierzęta podczas transportu, wyładunku i załadunku zwierząt na pojazd,
- 7) odpowiedni kąt nachylenia pomostu załadunkowego, zapewniający swobodne wejście i zejście zwierząt z pojazdu.

1.2. Sposób prowadzenia wypasu

- 1) terminy prowadzenia wypasu (okresy wypasu/ilość dni wypasowych), powierzchnia wypasu i ilości owiec olkuskich i kóz są określone w planie wypasu zamieszczonym poniżej,
- 2) miejsca prowadzenia wypasu są wskazane na mapie zamieszczonej poniżej,
- 3) owce olkuskie i kozy powinny przebywać na pastwisku przez min. 8 godzin w ciągu dnia; z uwagi na największą aktywność owiec w godzinach porannych, która zapewnia najefektywniejszy sposób zgryzania murawy, Wypasający powinien rozpoczynać wypas jak najwcześniej rano, bezpośrednio od godz. 8.00, chyba, że warunki pogodowe na to nie pozwolą np. występowanie rosy na trawie; w celu zapewnienia jak najlepszego efektu wypasu, rano pierwszym pokarmem powinna być roślinność murawy kserotermicznej,
- 4) ze względu na dobrostan zwierząt Wykonawca powinien ograniczyć do minimum czas transportu zwierząt,
- 5) powierzchnia wypasu powinna być ogrodzona pastuchem elektrycznym w sposób uniemożliwiający ucieczkę zwierząt z powierzchni wypasanej murawy,
- 6) Wypasający powinien przebywać ze stadem na powierzchni wypasu,
- 7) wypas należy rozpoczynać od powierzchni najbardziej porośniętej krzewami oraz trawami,
- 8) każdego roku w ostatnim miesiącu okresu wypasu z powierzchni pastwiska (murawy) należy usunąć niedojady tj. nie zgryzione pędy odroślowe drzew i krzewów, rośliny inwazyjne i obcego pochodzenia.

2. Zasady chowu i hodowli zwierząt gospodarskich

Prowadzenie chowu i hodowli zwierząt odbywać się będzie zgodnie z Dyrektywą Rady 98/58/WE z dnia 20 lipca 1998 r. dotycząca ochrony zwierząt hodowlanych (L 221/23).

2.1. Chów i hodowla owiec

Wypasający zapewni odpowiednie warunki chowu zwierząt, przez które rozumie się:

- **parametry budynku inwentarskiego:** w nocy owce olkuskie powinny przebywać w budynku inwentarskim. Budynek inwentarski powinien zapewnić owcom odpowiednie warunki bytowania tzn. na jedną owcę należy przeznaczyć powierzchnię minimum 2 m²; należy zabezpieczyć wymianę powietrza w budynku inwentarskim; wentylacja pomieszczeń inwentarskich nie powinna ich zbyt ochładzać i powodować nadmiernego ruchu powietrza; według obowiązujących norm dla jednej owcy należy zapewnić kubaturę około 4,5 m³; wilgotność względna powietrza nie powinna przekraczać 80%, optymalna temperatura powietrza w okresie zimy powinna wynosić około 5°C, a w czasie wykotów 10°C; pomieszczenie powinno być także właściwie oświetlone; optymalnym sposobem utrzymania czystości w miejscu przebywania owiec jest ścielenie pomieszczenia słomą na tzw. głęboką ściółkę, która zapewnia komfort termiczny; obornik powinien być wywożony nie rzadziej niż raz w roku;
- **wymagania pokarmowe:** owcom należy zapewnić odpowiednią ilość wody przez cały rok; zwierzęta należy poić 2 razy na dobę, najlepiej przed karmieniem rannym i po karmieniu wieczornym, zapotrzebowanie owcy na wodę wynosi latem 5 litrów, a w zimie 2 litry na dobę;
w okresie wypasu owce wyprowadzane na pastwisko należy dokarmiać systemem ekstensywnym, polegającym na zgryzaniu przez owce zielonki pastwiskowej rosnącej na murawie, bez dostarczania dodatkowych pokosów traw; w owczarni należy dać im słomę; w tym okresie owcom należy dostarczać także dodatki mineralno-witaminowe, lizawki solne, selen z witaminą E (najlepiej podskórnie); młode zwierzęta (przychówek z danego roku) należy dokarmiać sianem lub skoszoną zielonką;
poza okresem wypasu podstawowym pokarmem owiec powinny być pasze objętościowe suche i soczyste, a zwłaszcza siano; w celu pokrycia zapotrzebowania na składniki mineralne owce powinny mieć stały dostęp do lizawek przeznaczonych dla owiec; w okresie zimowym dorosłe owce karmi się dwa razy na dobę: rano zadaje się dawki pasz treściwych i soczystych (po połowie) oraz dawkę siana, a wieczorem resztę siana i słomę na zakładkę; zimą, dobrymi paszami dla owiec są buraki, ziemniaki, brukiew, rzepa, a także różnego rodzaju kiszonki; przez cały rok należy stosować preparaty mineralno-witaminowe;
- **opieka nad zwierzętami:** dwukrotnie w ciągu roku tj. przed i po sezonie pastwiskowym należy wykonywać korekcję racic; w zależności od potrzeb zwierząt należy prowadzić doraźne zabiegi zootechniczne i weterynaryjne; w celu ograniczenia możliwości zakażenia pasożytami należy systematycznie odrobaczać zwierzęta: maciorki – wiosną przed wyjściem na pastwisko i jesienią po zakończeniu sezonu pastwiskowego, jagnięta – po upływie 5–6 tygodni po wyjściu na pastwisko; nie należy wypasać zwierząt na terenach, gdzie były wypasane zwierzęta chore; nowowprowadzone do stada zwierzęta, jeżeli istnieje podejrzenie, że są zarażone, należy poddać kwarantannie trwającej 2 – 3 tygodnie (powinny przebywać w izolowanym pomieszczeniu) zanim włączy się je w skład stada; w pomieszczeniach owczarni należy przeprowadzać regularne dezynfekcje; owce należy strzyc minimum raz w roku; owcom należy zapewnić opiekę okołoporodową (m.in. dezynfekcja pępownicy, osuszenie i grzanie jagniąt, niezwłoczne po narodzeniu nakarmienie siarą);

maciorkom należy podawać selen z witaminami (przed stanówką i około czwartego miesiąca ciąży), a jagniętom 3–7 dni po urodzeniu; owce powinny być objęte szczepieniami ochronnymi.

2.2. Chów i hodowla kóz

Wypasający zapewni odpowiednie warunki chowu zwierząt, przez które rozumie się:

- **parametry budynku inwentarskiego:** kozy powinny w nocy przebywać w budynku inwentarskim osobno z owcami. Budynek inwentarski powinien zapewnić kozom odpowiednie warunki bytowania tzn. na jedną owcę należy przeznaczyć powierzchnię minimum 2 m²; pomieszczenia do chowu muszą być przestronne, suche, ciepłe oraz dobrze wentylowane i oświetlone; pomieszczenie nie może być całkowicie zacienione; temperatura wewnątrz budynku powinna wynosić 10-18°C, w zimie + 8°C (kozy wytrzymują ujemne temperatury pod warunkiem, że pomieszczenia są suche i bez przeciągów oraz znoszą też wysokie temperatury, tylko przy dobrej wentylacji); bezwzględnie należy utrzymać temperaturę powyżej zera w okresie porodów; wilgotność powietrza nie powinna przekraczać 80%; obornik powinien być wywożony nie rzadziej niż raz w roku;
- **wymagania pokarmowe:** jak dla owiec (pkt 2.1. t drugie);
- **opieka nad zwierzętami:** należy wykonywać zabieg przycinania racic u kóz dwa razy do roku - przed rozpoczęciem i po zakończeniu sezonu pastwiskowego, u kozłów - cztery razy w roku, u kozłat pierwsza korekcja stanu racic następuje po ukończeniu pierwszego miesiąca; zwierzęta powinny być objęte szczepieniami ochronnymi; kozom należy zapewnić opiekę okołoporodową; niezwłocznie po urodzeniu kozłeta powinny otrzymać siarę od własnej zdrowej matki; w pierwszym dniu życia, kozłeta musi otrzymać 150 ml siary/kg masy ciała w trzech porcjach; należy pamiętać, że w stadach, w których zwalczane jest wirusowe zapalenie stawów i mózgu kóz należy podawać siarę krowią; od pierwszego tygodnia życia wszystkie kozłeta powinny mieć dostęp do siana.

3. Zasady przekazania zwierząt gospodarskich

- Zamawiający przekaże Wypasającemu na czas trwania projektu 20 owiec olkuskich i 2 kozy.

Plan wypasu dla obszaru Natura 2000 Cybowa Góra

Karta wypasu na rok: 2015

Nazwa działki	Liczba zwierząt (szt.)	Powierzchnia		3,37 ha		Maksymalna obsada		0,40 DJP/ha		Ilość dni pastwiskowych		133 dni		Maksymalna i osiągnięta liczba punktów		179,28		172,50	
		miesiące	DJP	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI								
Cybowa Góra																			
grupa zwierząt																			
owce	20																		
kozy	2																		
Liczba punktów:																			

Karta wypasu na rok: 2016

Nazwa działki	Liczba zwierząt (szt.)	Powierzchnia		3,37 ha		Maksymalna obsada		0,40 DJP/ha		Ilość dni pastwiskowych		133 dni		Maksymalna i osiągnięta liczba punktów		179,28		172,50	
		miesiące	DJP	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI								
Cybowa Góra																			
grupa zwierząt																			
owce	20																		
kozy	2																		
Liczba punktów:																			

Karta wypasu na rok: 2017

Nazwa działki	Liczba zwierząt (szt.)	Powierzchnia		3,37 ha		Maksymalna obsada		0,40 DJP/ha		Ilość dni pastwiskowych		133 dni		Maksymalna i osiągnięta liczba punktów		179,28		172,50	
		miesiące	DJP	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI								
Cybowa Góra																			
grupa zwierząt																			
owce	20																		
kozy	2																		
Liczba punktów:																			

Obszar Natura 2000 Cybowa Góra PLH 120049

Legenda

- działki ewidencyjne
- granica Obszaru Natura 2000
- zgoda właściciela gruntu na wypas
- zakres wypasu (wydzielenia A, B, C...)
- transekt - obszar bez zabiegu

Uwagi:

- dz. nr 12; 14; 17 - obreb: Rzędziny Zbigalskie - brak zgody na wypas
- dz. nr 337/2; 338; 339; 591; 607/1; 613; 618; 623; 815/4; 828- obreb: Ilkowice - brak zgody na wypas
- dz. nr 12; 17 - obreb: Rzędziny Zbigalskie - zgoda na przejście z owcami
- dz. nr 590; 624 - obreb: Ilkowice - zgoda na przejście z owcami

